

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра політології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Кримінальна злочинність як загроза національній безпеці

Освітня програма 052 Політологія. Національна безпека

Спеціальність 052 Політологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні
кафедри політології
Протокол № 1 від “29” серпня 2022 р.

м. Івано-Франківськ-2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета та цілі курсу.
4. Компетентності.
5. Результати навчання.
6. Організація навчання курсу.
7. Система оцінювання курсу.
8. Політика курсу.
9. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Кримінальна злочинність як загроза національній безпеці
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач (-і)	
Контактний телефон викладача	
Е-mail викладача	
Формат дисципліни	Цикл загальної підготовки. Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Упродовж вивчення курсу щопонеділка з 15.00 до 17.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Кримінальна злочинність як загроза національній безпеці» вивчає основні теоретичні положення про злочинність, її сутність, закономірності виникнення, суспільного прояву та запобігання злочинності; про особу злочинця; причини існування злочинності та шляхи її запобігання. Навчальна дисципліна головним своїм завданням має наукову розробку питань запобігання та протидії злочинності, зменшення її негативного та руйнівного впливу насамперед на національну безпеку держави. Розглядаються основи кримінологічної науки: предмет, методологію і методики; історія розвитку кримінологічних ідей; поняття та виміри злочинності, її детермінація; особистості злочинців і потерпілих від злочинів; кримінологічна політика в Україні; запобігання злочинності; кримінологічне прогнозування і планування; світовий досвід боротьби зі злочинністю. Студенти знайомляться із сучасними уявленнями про кримінологічні характеристики, методи і технології запобігання й протидії окремим видам і частинам злочинності, а також знайомляться із практикою їх реалізації.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою навчальної дисципліни є навчання студентів практичним навичкам здійснення запобігання злочинам, а також оволодіння конкретними способами і прийомами виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оволодіння студентам знанням про предмет кримінології (злочинність як негативно соціальне явище; причини і умови злочинності; характеристика осіб, які вчиняють злочини; система профілактики злочинності; засади діяльності державних органів та громадськості з профілактики конкретних кримінальних правопорушень), завдання, методологію, місце у системі наукового пізнання; – вироблення у студентів практичних вмінь та навичок аналізу та оцінки даних про кримінальні правопорушення (злочинності), прогнозування злочинності та індивідуальної злочинної поведінки, організації та здійснення профілактичної діяльності, використання сучасних методів для реалізації цих завдань; – виховання у студентів почуття непримиренності до проявів такого соціального зла, як злочинність, рішучості активно протистояти конкретним злочинним проявам, відстоювати принципи соціальної справедливості, захищати людину і суспільство від злочинців. <p>Досягнення поставлених завдань дозволить сформувати у студентів систему знань із чинного законодавства України про кримінологію, отримати навички у розв'язанні конкретних професійних завдань, навички щодо протидії злочинності, що і є метою цього курсу.</p>	

4. Компетентності

Загальні компетентності

наполегливість у досягненні мети, вміння постійно і системно працювати над собою та отриманою інформацією; здатність мислити логічно, критично, креативно, науково аналізувати соціально значимі проблеми і процеси юридичної сфери; володіти системою категорій і методів, необхідних для вирішення типових завдань у різних галузях професійної юридичної діяльності; сприймати право як вищу цінність соціального життя індивіда; сучасні уявлення про принципи гармонійного розвитку юриспруденції; здатність застосовувати основні методи аналізу й оцінки застосування правових норм; вміння вести дискусію, дослідницькі навички; здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для застосування їх у сфері права; здатність застосовувати на практиці принципи розуміння соціальних і правових наслідків своєї професійної діяльності.

5. Результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання щодо боротьби з організованою злочинністю.
2. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, текстові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження проблем боротьби з організованою злочинністю.
3. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки щодо проблем кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.
4. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи щодо кримінально-правової боротьби з організованою злочинністю.
5. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання щодо кримінально-правової кваліфікації кримінального правопорушення вчиненого у співучасті з урахуванням видів співучасників та форм співучасті.
6. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності щодо кримінально-правових питань боротьби з організованою злочинністю.
7. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у здійсненні правоохоронної діяльності направленої на боротьбу з організованою злочинністю.

8. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування кримінально-правових норм та інститутів при боротьбі з організованою злочинністю.

9. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів при боротьбі з організованою злочинністю.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	16
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	56

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
сьомий	052 Політологія.	четвертий	вибірковий

Тематика курсу

Тема 1. Організована злочинність: поняття та загальна характеристика.

Тема 2. Співвідношення організованої злочинності та співучасті у кримінальному правопорушенні.

Тема 3. Види співучасників кримінального правопорушення: поняття, критерії поділу співучасників на види.

Тема 4. Форми співучасті у кримінальному правопорушенні за ККУ України

Тема 5. Співвідношення та розмежування форм співучасті у кримінальному правопорушенні. Значення форм співучасті.

Тема 6. Загальні та спеціальні питання кримінальної відповідальності за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.

Тема 7. Особливості звільнення від кримінальної відповідальності та особливості призначення покарання за кримінальне правопорушення, вчинене у співучасті.

Тема 8. Особливості кваліфікації співучасті в окремих видах кримінальних правопорушень, передбачених Особливою частиною КК

Тема 9-10. Кримінально-правова характеристика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи, її честі та гідності.

Тема 11. Кримінальна злочинність в безпекових викликах сучасної держави та міжнародний досвід боротьби з нею в зарубіжних країнах.

Тема 12. Кримінальна злочинність в Україні у сучасних умовах

Перелік питань для обговорення на лекції та семінарських заняттях, список літератури для підготовки до кожного заняття та завдання для самостійної роботи, перелік індивідуальних науково-дослідних завдань та вимоги до їх виконання визначені робочою навчальною програмою навчальної дисципліни та розміщені в системі дистанційного навчання.

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів передбачає: 1) відповіді на семінарських заняттях – 80 балів (не менше чотирьох оцінок на дев'яти семінарських заняттях); 2) написання контрольної письмової роботи – 20 балів; Загальна кількість – 100 балів. Підсумковий контроль – залік (підсумкове тестування) проводиться згідно графіку навчального процесу на останньому семінарському занятті і виставляється за результатами виконання студентом передбачених навчальною програмою видів робіт – 100 балів.
Вимоги до письмової роботи	Виконання письмової роботи передбачає:

	<p>1) повторення студентами лекційного матеріалу та отриманих знань при підготовці та проведенні семінарських занять, самостійного опрацювання рекомендованої літератури з питань, що виносяться на модульний контроль;</p> <p>2) написання письмової роботи передбачає вимагає: – виявлення розуміння сутності понять і термінів; – знання теоретичних засад, завдань, методів.</p> <p>Письмова контрольна робота виконується на 9-му семінарському занятті. Загальна кількість – 20 балів.</p>
Семінарські заняття	<p>Відповідь студента на семінарському занятті оцінюється за п'ятибальною системою, якщо проводиться тестування в Системі дистанційного заняття, за визначеними програмою навчальної дисципліни критеріями.</p> <p>Усна відповідь може бути доповнена наочними посібниками, зокрема, візуалізованою презентацією (обсягом 10-15 слайдів), зміст та використання якої оцінюється окремо.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Студент допускається до підсумкового контролю (за навчальним планом – залік) за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою навчальної дисципліни.</p>
8. Політика курсу	
<p>Політика вивчення навчальної дисципліни «Кримінальне право» передбачає набуття студентами визначених компетентностей через: аудиторну (лекції, семінарські та практичні заняття) та позааудиторну роботу (самостійне опрацювання окремих тем, підготовка до семінарських занять, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань, використання можливостей системи дистанційного навчання).</p> <p>Консультації викладача, відпрацювання студентами пропущених аудиторних занять, отриманих незадовільних оцінок та подачі індивідуальних робіт – понеділок, 15.00–17.00 год.</p> <p>У випадку встановлення вияву академічної недоброчесності викладач пропонує студентові повторно виконати передбачений навчальною програмою курсу вид роботи.</p>	

1. Рекомендована література

Основна

1. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар [Текст] : у 2 т. / за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., доп. – Т. 1 : Загальна частина / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. – Х. : Право, 2013. – 376 с.
2. Кримінальне право України. Загальна частина [Текст] : підручник / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2015. – 528 с.
3. Кримінальне право України: Особлива частина [Текст] : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. – 5-те вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2015.
4. Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з кримінальних справ (1973– 2011 роки) [Текст] / упоряд.: Ю. М. Грошевий, О. В. Капліна, В. І. Тютюгін. – Х. : Право, 2011.
5. Кримінальне право в умовах глобалізації суспільних процесів: традиції та

новації : матеріали міжнар. наук.-практ. круглого столу, м. Харків, 15 трав. 2020 р. / [редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), Л. М. Демидова (заст. голов. ред.), А. П. Гетьман та ін.]. – Харків :

6. Практика судів України з кримінальних справ (2008–2011) [Текст] / укла- дач В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Х. : Одіссей, 2011. – 568 с.

7. Практика судів України з кримінальних справ (2009–2011) [Текст] / укла- дач В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Вид. 2-ге, допов. – Х. : Одіссей, 2012. – 504 с.

8. Практика судів України з кримінальних справ (2012–2013) [Текст] / укла- дач В. І. Тютюгін ; за заг. ред. В. Я. Тація. – Х. : Право, 2014. – 704 с.

Додаткова

1. Сергієнко В. В. Правове забезпечення безпеки суб'єктів господарської діяльності в Україні : навчальний посібник / В. В. Сергієнко, А. С. Пешкова. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – 140 с..

2. Andriichenko Zh. O. The international assessment of anti-money laundering and terrorism financing system in Ukraine / Zh. O. Andriichenko // Економічна та інформаційна безпека: проблеми та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27 квіт. 2018 р. : тези допов. – Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. – С. 18–22.

3. Бурдін В. М. Стадії вчинення злочину (кримінально-правове дослідження) : монографія / В. М. Бурдін. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. – 304 с.

14. Тихий В. П., Панов М. І. Злочин, його види та стадії. – К. : Проміні, 2007. – 40 с.

5. Vnukova, D. Hontar, M. Vorotyntsev // Development Management. – 2018. – Vol. 4, Issue 4.– Pp. 40-51.

6. Vocharova K. About the necessity of legislative regulation of criminal responsibility for vandalism. Problems of legality. Vol. 146, 2019. Pp. 171-178.

Інформаційні ресурси

1. <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7073>
2. <http://zakon4.rada.gov.ua/> Верховна Рада України. Офіційний сайт(законодавство)
3. <http://www.pravo.org.ua> Центр політико-правових реформ
4. <http://www.president.gov.ua> Президент України. Офіційний сайт
5. <http://www.kmu.gov.ua> Кабінет міністрів України. Офіційний сайт